

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po peletvrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Sestanek deželno-odbornih zastopnikov na Dunaju z ozirom na našo deželno.

I.

Deželni odbor moravski je sprožil misel, da bi se sklicali zastopniki deželnih odborov vseh avstrijskih kronovin na Dunaj v svrhu posvetovanja in skupnega postopanja, kako bi se dalo v okoliš priti finančni mizeriji avtonomnih zastopov.

Nižeavstrijski deželni odbor je sprejel z veseljem ta predlog ter povabil vse deželne odbore, naj bi poslali na zadevni shod svoje zastopnike. Sestanek se je vršil dne 16., 17. in 18. februarja t. l., in zastopane so bile vse kronovine razen mesta Trst.

Razprava se je sukala okoli vprašanja, kako od pomoči finančni mizeriji različnih avtonomnih zastopov, osobito o tem, kako sanirati deželne finance, in dalje tudi o tem, ali bi ne kazalo v to svrhu vpeljati redno take shode, dokler ne pridemo do smotra.

Vsi govorniki so soglašali v tem, da je finančni položaj avtonomnih zastopov obupen in neznosen ter da je pomoč nujna in potrebna. Razvoj gospodarskih in socialnih razmer zahteva vedno večje izdatke; a viri, iz katerih zajemajo avtonomni zastopi denarna sredstva, so zelo tesni in obstoje večinom le v dokladah na posredne in neposredne davke.

Različni govorniki kazali so še posebno na ljudsko šolstvo, ki zahteva od deželnih zastopov ogromnih denarnih žrtev, ter so poudarjali, da bi morala vlada priskočiti deželam v tem oziru na pomoč, in to tem bolj, ker ima ravno vlada največji vpliv na tem polju, a deželam je pripustila le čast plačevanja. — Tudi deželni odbori in županstva imajo vsled vedno množičnih se poslov takozvanega prenešenega delokroga vedno večja bremena; zato je opravičeno, da bi vlada bodisi tako ali tako denarno odškodovala te zastope za njihov trud in njihovo požrtvovalnost.

Zastopnik deželnega odbora moravskega Fux je zastopal misel, da bi bilo deželam pomagano, ako bi jim vlada od-

stopila realni davek, dočim bi se sama zadovoljila s posrednimi davščinami. Predložil je poseben sestavek, iz katerega je razvidna ugodnost tega predloga za posamezne kronovine in o čemur se je vršila skoro izključno vsa razprava. Proti temu nasvetu so se izrekli različni govorniki, med njimi zastopniki kranjski in istrski, ki nas v prvi vrsti zanimajo, ker veljajo tamošnji razlogi tudi za nas.

Kranjski zastopnik dež. odbora Graselli se je odločno protivil Fux-ovemu nasvetu in še posebej poudarjal, da bi morala prepustiti vlada pobiranje užitnine izrecno le deželam in na vsak način odstraniti privatne zakupnike. Dokazoval je, da se na ta način zmanjšajo režijski stroški, ker pobira vse zadevne davščine lahko eden in isti činitelj za erar, deželo in občine, dočim se pri sedanjem sistemu pobiranje lahko cepi in režijski stroški lahko potroje! Na dlani števil dokazal je tudi, da ima država potom takega pobiranja največji dobiček. Govornik pravi da je kranjski deželni odbor vzel od erarja v zakup skoro $\frac{2}{3}$ okrajev in pri tem imel povprek letnih 65.000 K čistega dobička pri vsem tem, da je vlada na ta način več dobila za svoj delež nego so ji plačevali privatniki. Kljub temu — nadaljuje govornik — je vlada jako malo naklonjena temu deželnemu podjetju, kar je povsem nerazumljivo; nadeja se pa, da bodo ravno ti sestanki pripomogli v odstranitev te nerazumljive opozicije od strani vladnih organov.

Tem nazorom se je pridružil tudi deželni računski svetnik dr. Pogačnik, ki je pri tem zastopal Istro. Rekel je, da je sedanji način pobiranja doklad od užitnin potom zakupa ali dogovora bolj špekulacijski predmet nego resni vir dohodkov državi, deželi in občinam. Vlada bi morala vsekako skrbeti, da se ta nemoralni način pobiranja davščin odstrani. Priporoča toplo pobiranje užitnine v deželni režiji, kar je istim v veliko korist. V dokaz temu navaja, da je oddajala Istra naklade na pivo do leta 1903 privatnemu zakupniku erarske užitnine ter dobivala od njega 42.000 K izkupila; leta 1904 je sprejela pa pobiranje te davščine v

lastno režijo ter je prejela za to čistih 136.000 K.

Dr. Pogačnik je uverjen, da je ravno užitninska davščina najboljši vir dohodkov posameznim deželam, vir, ki donša vedno večje dohodke, ker konsum vedno raste. V svrhu, da bi to trditev dokazal, navaja, da so znašali vsi konsumni dohodki v Istri, reducirani na merilo 100%, leta 1880 okroglih 226.000 K, leta 1904 pa 548.000 K, torej se je povečal konsum v tej kronovini v teku 25 let za 322.000 K.

Konečno priporoča vladi, da daje posameznim deželam prednost za pobiranje te davščine tam, kjer jo vlada ne pobira po lastnih organih.

Pri tej priliki se nam vidi umestno objaviti, da je zastopal našo deželo dež. odbornik dr. Marani, kateri se ni sicer spuščal v meritorno vprašanje glede novih virov dohodkov za avtonomne zastope, pač je pa jako spretno pojasnjeval naše faktične finančne razmere ter naglašal, da gospodje, kateri so iste proučili po finančnem sestavku moravskega deželnega odbora, bi morali misliti, da je naša dežela v tem oziru pravi eldorado, dočim stojimo istinito pred finančnim polomom. Govornik pravi, da po onem izkazu bi morali biti uverjeni, da pobira naša dežela le 20% na realni davek in 25% od obrtnine za vse deželne potrebščine; temu pa ni tako, kajti pri nas se plačujejo stroški za ljudsko šolstvo, ki zahteva 80 do 100% tozadevne doklade, potom okrajnih šolskih svetov; isto tako zahtevajo izdatki za ceste 35 do 40% na vse izravne davke.

Gotovo ni gospodom tudi znano, pravi govornik, da plačuje Goriška za Češko najvišji zemljiški davek ter da mora dežela skrbeti za povišanje učiteljskih plač. Po našem mnenju mora obstojati reorganizacija deželnih financ v tem, da se odpro deželam novi dohodni viri, ker rastejo vedno potrebščine deželnih uprav. Treba je pa tudi ozir jemati na dosedanje vire ter jih previdno izkoriščati za deželno upravo, kajti inace

se lahko pripeti, da se popolnoma izpodkoplje davčna nosilnost dežele.

Ker je ta zadeva za deželo velike važnosti, povemo tudi mi svoje nazore o tem vprašanju.

Vprašanje o celokupnosti armade.

Ako je nastalo med Dunajem in Budimpešto, odkar obstoji znana nagodba iz leta 1867 glede tolmačenja njenih določil, kako navskrižje, podlegel je navadno Dunaj Budimpešti. Tudi v najzadnjem času Dunaj vedno bolj odnehuje in Madjari dosegli so v vseh vprašanjih toliko uspehov, da se jim pred 20 leti kaj takega niti sanjalo ni. Ti vspehi vspodbujali so Madjare k novim zahtevam, težečim za vedno večjo neodvisnostjo Ogerske, in prišlo je polagoma do tega, da se je celo težišče monarhije takorekoč z Dunaja premaknilo v Budimpešto. Pri vsem tem pa Madjari še vendarle niso popolnoma zadovoljni in se strašno hudejejo nad tem, da se zadnji čas njih najpoglavitejšima dvema zahtevama delajo velike ovire. Na Dunaju nočejo sedaj namreč še ničesar čuti o ločitvi armade in da bi bila tudi v inozemstvu Ogerska na tak način reprezentirana, kakor hočejo Madjari. Madjarom ni še zadosti, da jim Dunaj prepušča, da si sami svoje notranje razmere urejujejo popolnoma po svojem okusu ter da jih celo podpira v tem, da madjarizirajo vse na levo in desno s tem, da jim prepušča v popolno milost in nemilost vse v onstranski državni polovici živeče nemadjarške narodnosti. Ne, vse to jim ni še zadosti. Oni hočejo imeti tudi svojo lastno armado in poleg te tudi tak vpliv v diplomatskem zastopstvu države pri zunanjih državah, da bi bila tudi na zunaj popolnoma očitvena premoč, katero vzemajo v organizmu naše monarhije.

Sicer so tudi v tem pogledu že marsikaj dosegli, ali bolj jih, ker so prepričani, da jih bo stalo še mnogo truda, predno dosežejo popolnoma vse, kar nameravajo. Gledé diplomatskega zastopstva jim gre še precej dobro, kajti pri sv. stolici in v Berlinu zastopajo našo državo diplomatje čiste madjarške krvi. Le glede

PODLISTEK

V znamenju mirú.

Povest. Spisal Janko Bratina.

(Dalje.)

Ko je piš polegel, se je zopet ogledal; ono tulenje je bilo čisto blizu, še par korakov in — zagledal je Mino.

Bila je vsa raztrgana in razkuštrana, veter je plesal z njenimi dolgimi lasmi, v roki je držala železen skopec. Divje se je branila proti razkačenemu volku, ki je skakal čez psa proti njej in jo že grabil za roke. Pes je bil ves krvav in objeden, a krepko se je še postavljal v bran za svojo gospodinjo.

Nekak neprijeten čut se je polastil kovača — a le za hip in že trenutek pozneje ni videl več svoje sovražnice — videl je le žensko brez pomoči v smrtni nevarnosti.

Še korak je stopil bližje, vzdignil je težko lopato in ostro železo se je po robu zasekalo v volkovo glavo.

Zver je zatulila, zagnala se je še enkrat po koncu, a koj nato se je stegnila po belem snegu, kojega je krvavela temno-rdeča kri krvoloka.

Mina se je oddahnila, oko njeno je gledalo sedaj čisto drugače na kovača, kakor zadnjič in usta so ji šepetala: Hvala.

— Ni treba zahvale. To bi storil tudi brez nje, to je moja dolžnost.

In kovač se je obrnil ter korakal dalje proti domu.

— Nočeš zahvale, nočeš od mene, šepetale so ji ustne. In tako težko ji je bilo v duši, oko njeno je še dolgo zrlo za odhajajočim...

IX.

Stric Gašpar je bil dober lovec, in kakor smo že čuli, je bil spihnil jednega izmed sivih krvolokov ono zimo.

— Hej, ljubka, dejal je, puško imam sicer slabo, a oko, o, to pa vidi, to pa to. In če mi le pride na strel, no, ta mi pa ne uide več.

In marsikak večer ni videl postelje. Po letu je hodil na srnjake, po zimi na lišice in volke. Na jesen je tudi kakemu jazbecu zabodel vile v tolsko truplo, tako da je imel vedno nekaj posušene jazbečevine gori v podstrešju.

In pa še mast.

Tista tolsta, gosta mast, ki pomaga za vse rane, za vse bolezni, za vse, niti jedne ni, da bi je jazbečeva mast ne ozdravila. Na to mast je on prisegel in veroval je trdno, kakor na Boga, da ni bolezni, ki bi se s tem zdravilom ne ozdravila.

— Ja, ljubka — vera pomaga, vera, dejal je ko je koga namazal. Le trdno veruj, in gotovo ti bo boljši.

Tak je bil stric Gašpar.

No, tisto zimo se mu je bolj kisló godilo.

Oskrbnik ga je začel zalezovati in hlapci so mu bili vedno za petami.

Sakra, jezil se je Berger, ali res ne bo nobeden tega starca spravil na oni svet? Ali vas ni sram, da vam ta kost hodi v škodo pri našem lovu?

Hlapci so mrmrali med seboj, nikdo se ni prav upal nad strica Gašparja.

— Jaz že ne grem, je rekel eden svojemu tovarišu. Dedec je s hudičem v zvezi, in kdo ve, kedaj te stisne za vrat.

— Prav imaš, dejal je oni, boljše je zdrava koža. Pa naj gre oskrbnik sam —

Bilo je par dni potem, ko smo videli Mino in kovača ob mrtvem volku.

Oskrbnik je šel tam mimo, zbris je bil tam in nov sneg ni zapadel, tako da se je še videla krvava lisa.

— Da bi te strela, tu ga je zopet —

Volka seveda ni bilo več, tovariši so ga požrli.

— No, le čakaj, sedaj bom pa šel jaz in črnc naj me vzame, če te ne dobim... In debela nemška kletev se je ogasila po goščavi.

Oskrbnik je to pot storil res, kar se je bil nameril. Celo uro je čakal zunaj strica Gašparja — proti jutri je počil strel, koj na to drugi — volk in stric Gašpar sta ležala mrtva. (Dalje prih.)

armade jim nikakor neče tako iti, kakor bi sami želeli. Oni namreč vedo, in jim je dala krona to tudi že večkrat na kakor koli način razumeti, da ji je skupnost armade nad vse in da ne more biti niti govora o nadaljnjih koncesijah v tem pogledu, nego so bile one, katere so jim bile obečane za časa Kolomana Szella in katere je ustanovil takrat takozvani odbor devetorice. Saj še do teh koncesij ne bi bilo prišlo, da ni takrat protežiralo Madjarov tedanje vojno ministerstvo na škodo drugih narodnosti, ki pošiljajo svoje sinove v vojsko še v večjem številu nego Madjari. S tem pa je vojno ministerstvo hotelo ali nehotelo budrilo Madjare vedno bolj k zahtevi posamostalni madjarski armadi. Zato pa ni nikogar, ki je vse to zasledoval, iznenadila do sedaj še nedementirana vest, da je med drugimi tudi sam načelnik generalnega štaba, baron Beck, uplival na stranke v gosposki zbornici, naj za božjo voljo njih govorniki s svojimi govori ne provocirajo Madjarov, vsled česar bi se ogerska kriza še bolj poostрила.

Kakor je razvideti iz dosedanjih pogajanj med krono in med združeno ogersko opozicijo, stojita jedna kot druga glede armadnega vprašanja na stališču: non possumus, t. j. odnehati ne more in noče ne prva ne druga. Madjarska združena opozicija zahteva namreč, da se vsaj v principu prizna za pravo njeno tolmačenje § 11. nagodbe iz leta 1867, v katerem se nahaja tudi izraz „ogerska armada“. Madjarska združena opozicija trdi namreč, da je že s tem izrazom priznано načelo, posebne ogerske armade v substancijalnem smislu in da ni to načelo prav nič omajeno s tem, ako se v istem paragrafu priznava vladarju vrhovna pravica v zadevah poveljevanja in notranje uredbe armade.

Znano je, da je namreč grof Albert Appony baš zaradi tega, ker je tako tolmačil § 11. nagodbe iz leta 1867, prišel z liberalno stranko v navskrižje. Isti grof Appony je tudi sedaj v združeni opoziciji največji zagovornik takega tolmačenja § 11., trdeč, da je posebna ogerska armada v omenjenem paragrafu načeloma priznana, in da ni treba drugega, nego da se to načelo le še praktično izvede ter da se uvede, kakor se je to zgodilo glede drugih reči, tudi glede vojske, dualizem. Na tem stališču je stala poprej Košutova stranka, a prestopile so nanje sedaj tudi druge koalirane opozicijske stranke vsaj v toliko, ker je tako stališče v imenu vseh koaliranih opozicijskih strank zastopal pri cesarju Fran Košut, ko je bil meseca februarja vsprejet od vladarja. Seveda ni tedaj tudi Košut zahteval, da se koj sedaj tako tolmačenje § 11. tudi praktično izvede; zahteval je le načelno priznanje takega tolmačenja.

Ali zdi se, da krona noče v tem vprašanju prav nič več odnehati, navzlic vsemu temu, da je bilo celo v avstrijski gosposki zbornici čuti glas, kakoršnega se ni nikdar poprej čulo, namreč da se vse pozdeva, da bo treba načela glede skupnosti armade tolmačiti tako, kakor jih tolmačijo Madjari.

Taki glasovi čujejo se tudi drugod, in ne poredkoma so jih začeli zadnji čas bilježiti listi, ki so glasila raznih avstrijskih nemških strank. Seveda prihajajo na dan modri in nemodri politiki tudi z raznimi nasveti, kako naj bi si pomagala krona v tem sitnem položaju. Jeden takih je te dni nasvetoval sledeče:

Skupna armada naj bi se skrčila na tretjino sedanje njene številnosti. Pomnožilo pa naj bi se število honvedov in domobrancev. Tako skrčena skupna armada vzdrževala naj bi se s skupnimi prispevki obeh državnih polovic. Stroške za honvede pa naj bi nosila onstranska državna polovica, a stroške za domobrance pa tostranska.

Seveda je tak nasvet jako čuden, a značilno je, da se porajajo glede armade v možganih resnih politikov taki nazori, ki so bili še pred kratkim časom popolnoma izključeni.

Kako se bodo stvari nadalje razvile, tega danes še nikdo ne ve. Gotovo

pa je, da je skupnost armade zmaga Košutove stranke pri zadnjih volitvah na Ogrskem jako omajala. Zato je pa tudi popolnoma opravičeno zanimanje naših političnih krogov za izid pogajanj, katere ima cesar sedaj z ogerskimi državniki glede vprašanja o skupnosti armade. Zadnje vesti o teh pogajanjih niso nič kaj ugodne, in še danes ni gotovo, kdo bo v ti osodepolni zadevi zmagaLEC, krona ali pa Madjari.

Politični pregled.

Državni zbor.

V petkovi seji poslanske zbornice je bila razprava o imunitetnih zadevah. Zbornica je dovolila sodno postopanje proti dr. Žitniku. Posl. Stein in Berger nista bila radi dogodkov v Inomostu izročena. Hercog je bil izročen. Nato je prišla v razpravo izročitev posl. Hauka, odgovornega urednika „Alldent Tagblatt“, ki je tožen radi motenja vere. Contra sta govorila socijalni demokrat Rieger in Vsenemec Bareuther, pro pa poslanca Sahöpfer in Schlegel. Zbornica je z veliko večino dovolila sodno postopanje proti Hauku in tudi proti posl. grafu Sternbergu.

Nezaupnica vladi v železniškem pododseku.

V četrtkovi seji pododseka železniškega odseka so poslanci Ellenbogen, Kolischer in Kaftan tako hudo napadali železniško upravo zaradi prekoračenja kredita pri alpskih železnicah, da je sekcijski načelnik Wurmb zapustil sejo in mu sledil tudi železniški minister Wittek. Ko se je potem Wurmb vrnil, in mu je poslanec Ellenbogen rekel, da napadi niso imeli osebne značaja in da so bili le kritika, se je seja nadaljevala. Pri glasovanju je bil vsprejet predlog poslanca Ellenboga, naj se vladi izreče nezaupanje. Ta predlog je bil vsprejet s štirimi proti trem glasovom. Za nezaupnico so glasovali poslanci Kaftan, Ellenbogen, Kolischer in Stverina, proti pa poslanci Sylvester, Steinwender in Christ. Poslanec dr. Tavčar je oddal prazen listek. To glasovanje še ne bo imelo posledic, ker bo vlada počakala glasovanja v železniškem odseku.

Ogerska kriza.

Ogerska kriza še vedno ni rešena. V soboto je vsprejel cesar nekdanjega ministerskega predsednika Kolomana Szella. Avdijenca je trajala celo uro. Szell ni hotel nič povedati, o čem sta se razgovarjala z vladarjem.

Avstrija na mlanski razstavi.

Nedavno so se mudili v Milanu odposlanci avstrijskega ministerstva za trgovino, poročevalci tega ministerstva, sekcijski svetnik dr. Popović, potem viši stavbeni svetovalec Ludvik Baumann in ravnatelj tovarne Hugo Fischer, da tam s kompetentnimi osebami rešijo več vprašanj glede udeležitve na razstavi, ki bo v bodočem letu. Odposlanci so bili od izvrševalnega odbora najpristraneje vsprejeti ter se je ustreglo željam avstrijskih industrijalcev. Ker je sedaj dana možnost, da se osnuje avstrijski oddelki, je prevzelo organizacijo razstave ministerstvo za trgovino ter potom ministra zunanjih stvari o tem obvestilo italijansko vlado.

Demitija italijanskega ministerstva.

Italijansko ministerstvo je zopet podalo ostavko. Voditelj ministerstva Tittoni je to naznanil v petek parlamentu.

Sluga francoske duhovščine.

Škof v Grenoblu, ki se je povrnil iz Rima, je imel razgovor z nekim časnikarskim poročevalcem o tem, kako stališče bi zavzela duhovščina glede predloge o ločitvi cerkve od države. Škof je rekel: Če računajo naši nasprotniki na neslogo med duhovščino, se motijo. Vsa duhovščina se bo ravnala po paroli, ki jo bo izdal Rim. Na Francoskem niso ugodna tla za šizmo.

Poljski učni jezik na ljudskih šolah v ruskem Poljskem.

Iz Varšave, ne iz Petrograda, je došla vest, da je ruski ministerski komite dovolil uvedbo poljskega jezika v šole na ruskem Poljskem. V poljskih poljskih krogih je ta vest vzbudila veliko veselje.

Turčija in inozemsko časopisje.

Turška vlada ima velike težave. Nedostaja ji namreč denarja. A sedaj se pa mora goditi Turčiji jako slabo. Turški finančni minister Ferid-paša je namreč črtal podpore za inozemsko časopisje, dasi je sultan ugovarjal. Posledice niso izostale. Munir-paša, turški poslanik v Parizu, je že izjavil, da ne prevzame odgovornosti, ako ne bodo prinašali francoski listi dementijev in pojasnil turške vlade. —

Turško oboroževanje.

„Jugoslovanska korespondencija“ piše: Turška zbira vedno več vojske in jo pošilja proti novopazarskemu sandžaku. Te priprave morajo biti edino sigurnostne mere proti eventualnemu napadu od Avstrije. Proti Srbiji in Bolgarski to ne more biti naperjeno, ker je Turška zelo dobro informirana o tem, da med Srbijo in Bolgarsko ne postoji nikakova vojaška zveza, ki je sploh nemogoča sedaj, dokler imate Srbija in Bolgarska popolnoma drugačne poglede na macedonsko vprašanje. Vsi se strahom pričakujejo spomladi, ker je vse prepričano, da pride do resnih komplikacij.

Dogodki na Balkanu.

Vodja macedonskega odbora Boris Sarafov je izjavil dopisniku nekega dunajskega lista, da revolucijska organizacija v Macedoniji ne misli pred letom 1906 pričeti nikakega revolucijskega gibanja, ker so do tega leta velesile dale Turčiji rok, da izvede reformni program, kakršen se je sklenil v Mürzstegu. Ako pa se do leta 1906 reforme ne izvedejo, potem izbruhne po celi Macedoniji vstaja, kakršne še dosedaj svet ne pozna. Bolgarsko prebivalstvo je na vse to že pripravljeno. Sicer pa ima macedonska revolucijska organizacija oblast, da vstajo tudi pospeši, ako ne prenehajo Turki in Grki Bolgarov preganjati in iztrebljati. Gibanje proti kristjanom in inozemcem v Kltaju

„Morning Post“ so dne 23. t. m. sporočili iz Sangaja: V mestu Kiating, pokrajina Sinčvan, je izbruhnilo gibanje proti kristjanom in inozemcem. Ustaši so odbili kitajske čete, ki so bile odposlane, da vduse gibanje. Bati se je, da pride do krvavih izgrediv.

Rusko-japonska vojska.

Baltiška eskadra pod poveljstvom admirala Roždestvenskega zapustila je že pred več dnevi Madagaskar in odplula nekam. Kam, tega nikdo ne ve. Zaradi tega nastala so po listih najrazličnejša ugibanja. Nekateri so trdili, da se je vrnila zopet v Džibuti, da dočaka tam tretjo eskadro. Drugi pa so bili mnenja, da je šel Roždestvenski nasproti Japoncem, o katerih je bilo itak rečeno, da so zapustili Singaporé. Zdaj pa prihajajo listi hkratu na dan z govorico, da se je oddelki Roždestvenskijeve eskadre že spustil v boj s flotiljo japonskih torpedovk, ki so nekaka predstraža japonske eskadre. Tako je baje list „Rus“ priobčil pred par dnevi to-le vest: Vojno angleško ministerstvo prejelo je od gubernatorja mauricijevih otokov brzjavko, v kateri je rečeno, da je del ruske eskadre zadel ob predstražo japonske eskadre ter jo napal. Bitka se nadaljuje, ali izid ni še znan. —

**

Uradno je objavljeno, da je general Gripenberg odvezan od poveljništva druge mandžurske armade. Obdržal je naslov kakor generalni adjutant carjev.

**

Petr. brz. agentura poroča iz Guntulina, da so čete polagoma zavzele nove pozicije ter stopajo med seboj v dotiko. Tréni, ki so se po bojih pri Mukdenu pomikali proti severu, se bližajo svojim četnim oddelkom. Oddelki, ki so bili ločeni od svojih čet, se zopet vračajo.

**

Tretja baltiška eskadra je pod admiralom Nebogatovom dospela v Port Said.

**

Maršal Oyama je sporočil: Japonske čete, ki zasledujejo sovražnika, so dne 21. t. m. zavzele Čantau, 20 milj severno od Kajuaana.

**

Neki parnik, ki je dospel v Port Louis iz Kolomba, poroča, da je v noči med 16. in 17. t. m. naletel na rusko torpedovko, kateri je v nekem razdalju sledilo brodovje. Narodnost in sestavo brodovja ni bilo možno konstatovati.

**

Dopisnik „Novega Vremena“, Taburno, poroča med drugim iz Hančalina: Mi se popolnoma polagoma umičemo, a tudi sovražnik ne hiti z zasledovanjem. Očividno je, da je japonska armada že silno utrjena. Naši voji se nahajajo 40 vrst severno od Tielina. Na umikanju smo razrušili mostove in železniško progto ter uničili vse, kar nismo mogli vzeti sabo ali kar bi lahko Japoncem koristilo. Vest, da nas skušajo obiti Japonci, so potihnile. Vojska se je poslovila od Kuropatkin v veliki žalosti, teši se samo s tem, da je na njegovo mesto imenovan Linevič, do katerega goji vsa armada iskreno ljubezen in zaupanje. Tu smo prepričani, da sprejme Rasija z gorkimi čustvi Kuropatkin, moža, ki je žrtvoval mnogo energije in truda, da je

ustvaril mandžursko armado, ki je skrbel za vojaka, kakor za rodnega sina, moža, katerega bo zgodovina in nepristranska kritika opravičila in mu izkazala zasluženost spoštovanje. On se je trudil z vsemi silami, da bi izvojeval svoji domovini zmago in sklenil ne glede na to, da je bil preje vrhovni poveljnik, ostati na bojišču pod poveljstvom generala Lineviča. Kuropatkin je sijajna osebnost in bo domovini mnogo koristil tudi na dragih popriščih.

Domače in razne novice.

Smrtna kosa. — V Vedrijanu je umrl dne 25. t. m. — možni vikarij, č. g. Ivan Kodromac, rodom beneški Slovenec od Kodromacev, okraj Čedad. Rojen je bil 3. maja 1866. V mašnika posvečen 8. septembra 1890. Večinoma svojih službenih let, spremljanih od boleznih, je preživel v hribih, od meseca oktobra p. l. sem pa v Vedrijanu.

R. I. P.

V petek je umrl v Gorici upokojeni gimn. prof., g. I. Kraiz, v 57. letu svoje dobe. Pokojnik je služboval kot gimnazijski profesor od leta 1873 pa do leta 1888 v Pazinu na tedanji državni gimnaziji. Potem je bil premeščen na tukajšnje gimnazijo, kjer je bil koncem preteklega šolskega leta na lastno prošnjo upokojen. N. p. v. m.!

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedništvu: Družba „Slov. Beseda“ v Gorici 8. in 14. ter 21. in 27. marca po 1 K, skupaj 4 K; dr. Franc Žigon, profesor bogoslovja, za 4 mesece 12 K; Oskar Gabršček, državni poslanec, na račun ustanovnine za „Mali Dom“ 100 K; Jakob Šaligoj, urar v Gorici 5 K.

Srčna hvala!

Občni zbor. — Opozarjamo zopet člane društva „Sloga“ na društveni občni zbor, ki bo v četrtek 30. t. m. v prostorih „Goriške zveze“ v ulici Vetturini št. 9, l. nadst. ob 10.1/2 uri predpoldne. Občni zbor ne bo javen, zato se ga bodo mogli udeležiti le društveniki in ne drugi. Do sedaj oglašeni rodoljubi so bili sprejeti v društvo v odborovi seji 27. t. m. Društveniki, katerim je razvoj slovenskega ljudstva na Goriškem na narodni in krščanski podstavi na srcu, naj se obilno udeležijo tega občnega zbora.

Igra slepih mišij. — Ko sta pobratima dr. Tuma in Kramarjev Dreje spoznala, da ničesar ne opravita s svojo grdo gonjo, katero sta zapričela leta 1899 ko so se bližale državnozbornske volitve proti zaslužnim goriškim slovenskim rodoljubom, da bi jih izpodrinila in si potem med seboj delila čast in mast, tuhtala sta in tuhtala na dolgo, kako bi se rešila iz zagate, v katero sta zašla vsled svoje vabanque-politike, pri kateri sta se posluževala najraznejših sredstev. Jedno takih sredstev bila so tudi razna denarna podjetja, in sicer s tujim denarom, s katerimi sta slepila nerazsodne ljudi, obetajoč jim velikanskih koristij ter proslavljajoč ta podjetja kot izum nenavadnih veleumov na gospodarskem polju, za katera veleuma sta se proglašala sama, kazoč s prstom na može, ki so imeli do tedaj glavno besedo v narodnem vodstvu, kot na prillikovece, ki ničesar ne vedo in ne morejo zaradi tega tudi nič koristiti goriškim Slovincem. In res se jima je posrečilo, da sta ulovila na svoje limanice mnogo nerazsodnih in lahkovernih ljudi, ki jima so začeli pa zdaj obračati hrbet, ko so sprevideli, da so bila vsa omenjena vratolomna podjetja le pesek v oči, ki pa delajo sedaj raznim ljudem jako sive lasi, ker postaja vspeh omenjenih podjetij od dne do dne dvomljivojši. Glavnega svojega cilja pa pobratima nista dosegla, namreč čast in mast, zaradi katerih sta započela vso gonjo, prišli jima nista v roke in jima tudi ne prideta, ako ne kreneta na drugo pot. O tem sta se torej, kakor smo že omenili v začetku, pobratima tudi že sama prepričala. Ker se jima pa še vedno cedijo sline po ti časti in masti, tuhtala sta dolgo, kaj naj počneta, ako hočeta jedenkrat vendarle doseči svoj namen. In po dolgem tuhtanju sta jo tudi iztuhtala. Napovedala sta si namreč navidezno vojsko pod devizo, jeden izmed nju mora nase sprejeti odgovornost za vse to, kar se je dogodilo, seveda proti primerni odškodnini, ki mu nikakor ne odide, ako se srečno odigra započeta igra slepih mišij. Kakor je iz vsega razvidno, kar se sedaj dogaja, prevzel je nase odgovornost Kramarjev Dreje, ki ima, kakor sam pravi, tako trdo kožo, da se ga nič več ne prime. Dr. Tuma uporabi namreč zadnji čas skoro vsako priliko, da zvrča vso krivdo na nevspehu vratolomnih podjetij na Kramarjevega Drejca, trdeč, da je bil on odločen nasprotnik omenjenih podjetij in da je zaradi tega tudi izstopil iz

vodstva in nadzorstva onih denarnih zavodov, ki so pri teh podjetjih prizadeti. In če se dr. Tuma in Kramarjev Drejc slučajno na kakem zborovanju srečata, oponirata si drug drugemu na jako spreten način ter igrata igro slepih mišij tako izbornu, da sme dr. Tuma reči Kramarjevemu Drejcu kar naravnost v brke, da se mu zdi prenizko odgovarjati jednemu Gabrščeku, ne da bi Kramarjev Drejc na to reagiral. Ne, ta igra gre še dalje. Kramarjev Drejc je celo v svoji „Soči“ z dne 22. t. m. naravnost povedal, da je dr. Tuma od njega odpadel, in mnogo jih je tudi na naši strani, ki takim besedam verujejo in koj pozabijo, da „Soča“ nikdar nobene resnične ne pove. Ko smo mi omenjeni odstavek v „Soči“ čitali, smejali smo se, da govorimo z Kramarjevimi Drejcem, prav srčno, in nehote so nam prišle na um Heinove besede, ko pravi: „Blamier mich nicht du schönes Kind, und grüss mich nicht unter den Linden; wenn wir nachher zu Hause sind, wird sich schon alles finden“. In tako je in nič drugače tudi s pobratima. Pred javnostjo se nočeta poznati, boječ se, da se blamirata drug drugega, kakor se jima je to tudi že zgodilo. Ko sta pa sama, urejajeta vse tako, kakor je obema prav in kar je za oba potrebno, ako hočeta konečno vendarle dospeti do časti in masti, četudi s pomočjo igre slepih mišij.

Izpred sodišča. — Pred tukajšnjim okrožnim kot kazenskim sodiščem je stal te dni 45-letni Aleksander Bandeu iz Gorice, človek popolnoma nič prida. Bandeu bil je že sodnijsko 26 krat obsojen, od politične oblasti pa 40 krat. Malo je paragrafov v kazenskem zakoniku, proti katerim se bi ne bil ta človek pregrešil. Sedaj se je zagovarjal zaradi javnega nasilstva in zaradi sleparstva. Prišel je namreč nekega dne k svojemu bratu, urarju v Rabatišču ter zahteval od njega denara. Ker se je to že stokrat zgodilo in se je brat konečno tega naveličal, mu je začel obtožene groziti in sicer tako resno, da je moral brat poklicati policijo, da ga je zaprla. Ko je bil v zaporu, prišlo je nadan tudi to-le sleparstvo: Bandeu podal se je nekega dne na stanovanje nekega Decolle, kjer se je nahajal doma samo 11-letni sin Decollejev. Temu je rekel, da ga je poslal stari Decolle z naročilom, da vzame stensko uro in jo popravi. Popravljal pa je Bandeu uro tako, da jo je prodal za par grošev neki starinarki. Za vse to prisodilo mu je sodišče 10-mesečno ječo z dostavkom, da se ga postavi pod policijsko nadzorstvo po prestatni kazni.

Zaradi krivega pričanja sta bila obsojena 29-letni Gabrijel Berce iz Dornberga na trimesečno ječo in Peter Šinigoj pa na dva meseca ječe. Stvar je bila taka-le: Peter Šinigoj je bil nekega dne lanskega meseca decembra v nekem pretepu nekoliko ranjen. Med onimi, ki so ga pretepli, je bil tudi Gabrijel Berce, o katerem je pa Šinigoj pri dotični kazenski obravnavi molčal, ker mu je obljubil 10 kron.

Izseljevanje Furlanov v Ameriko. — Kakor poročajo tukajšnji listi, sklenilo je v Furlaniji nad 100 družin, da se preselijo v Ameriko, in sicer v Brazilijo, kamor jih vabijo laški agenti.

Aretirali so v neki kavarni Viljama Strosarja. Strosar se je namreč utihotal na stanovanje urarja g. Braunizerja na Travniku ter ukradel tam 11 K 60 vin.

Neljubl gost. — V nedeljo zvečer najel je neki pruski agent sobo v hotelu „Pri treh kronah“. Okolo 10. ure zvečer podal se je dotičnik v svojo sobo ter pri ti priliki naročil vse potrebno. Predno je pa legel, oddaljil se je iz sobe in pustil vrata na stežaj odprta. Vrnivši se v sobo, slišal je ropot pod mizo in pod divanom. Vzel je luč in začel je po sobi iskati. In glej! Pod divanom bil je skrit neki golorok človek, ki je pa koj vstal, in ne da bi izpregovoril niti jedne besede, zbežal v bližnjo sobo. Zdaj je začel agent vpiti. Na njegovo vpitje pritekli so služabniki hotela, kojih jeden se je podal koj na policijo, ko mu je agent povedal, kaj se je zgodilo. Prišli so trije redarji, vstopili v sobo, v katero je neznanec zbežal in tu so ga našli na postelji, kjer se je delal, da spi. Seveda je moral koj vstati in se obleči ter iti z redarji na policijo. Spoznali so v njem nekega Črnogorca iz Podgorice, ki je prišel sem, da bi delal na železnici.

Porotno zasedanje v Gorici. — Letošnje porotno zasedanje v Gorici prične dne 15. maja. Razpravam bodo predsedovali predsednik okrožnega sodišča, dvorni svetnik Defacis in deželno-sodna svetnika Schmarla in Gabrijelčič.

Pekovski pomočniki v Gorici žugajo s stavko. Izročili so mojstrom

spomenico, v kateri zahtevajo povišanje plače in še nekaj drugega. Peki gospodarji imajo časa premisliti se do prvega aprila t. l. Ako dotlej ne ugodijo zahtevam pomočnikov, bodo ti štrajkali.

Vojaški koncerti. — Danes in vsak torek igrala bode vojaška godba od 5. do 6. ure v ljudskem vrtu. Od meseca aprila naprej pa se bodo vrstili koncerti, in sicer jedenkrat v ljudskem vrtu, jedenkrat pred kavarno Corso in jedenkrat na Travniku.

Nesreča. — Prepeljali so v tukajšnjo bolnišnico strugarja, 36 letnega Josipa Cijana iz Mirna. Ko je delal v neki tovarni v Mirnu, se je preveč približal traku, kateri goni kolesa. Pri ti priliki ga je trak zajel in mu zlomil levo nogo.

Goriška deželna hipotekna banka izkazuje za prvo poslovno dobo 14.630.271 K 98 stot. prometa. Vgotovljenih posojil je 331 v znesku 1.778.000 K; prebitok znaša 5911 K 98 st. Posojila so dobili največ mali posestniki.

Razpis gozdnega pomočnika. — Na političnem upravitelstvu na Primorskem je podeliti službo gozdnega pomočnika. Služba gozdnega pomočnika, s katero je spojena plača letnih 800 kron in potni pavšal 200 kron, je provizorična in podeli se proti trimesečni odpovedi. Gozdni pomočnik nima sicer prava do definitivne državne službe, vendar sme pričakovati, da se ga imenuje c. k. gozdnim oglednikom v slučaju, da zadovolji službi in doseže zakonito sposobnost za gozdno varstvo in gozdno tehnično pomočno službo. Prositelji za omenjeno službo imajo predložiti svoje lastnorodne prošnje do 30. aprila t. l. temu namestništvu in dokazati svojo šolsko izobrazbenost kakor tudi, da so večji nemškemu, hrvatskemu ali slovenskemu in eventualno italijanskemu jeziku. —

Koncerta ljubljanske „Glasbene Maticе“ v „Narodnem domu“ v Trstu. — Koncerta, katera je priredila na vabilo tržaških Slovencev ljubljanska „Glasbena Matica“ v Trstu dne 25. in 26. t. m., vspela sta v vsakem pogledu sijajno. Udeležba bila je taka, da večja ni mogla biti, kajti dotična dvorana v „Narodnem domu“ bila je do zadnjega kotička natlačena. Iz Ljubljane pripeljal je pevce in druge goste, katerih vse skupaj je bilo nad 520, poseben vlak v soboto ob 9. uri in 20 minut v Trst. Na kolodvoru zbralo se je vse polno tržaških Slovencev, ki so došle kranjske brate pozdravili z navdušenimi živjo-klici. S primernim pozdravnim nagovorom nagovoril je goste predsednik „Narodnega doma“, g. dr. Gustav Gregorin. V imenu gostov odgovoril je g. prof. Stritof iz Ljubljane. Po obeh govorih zaorili so navdušeni živjo-klici. Prvi koncert bil je v soboto ob 8. uri zvečer, drugi koncert pa v nedeljo ob 4. uri popoldne. Pevski zbor „Glasbene Maticе“ izvajal je vse točke tako fino, tako precizno in s takim občutkom, da je bilo občinstvo naravnost očarano. Navdušenja ni bilo ne konca ne kraja. Izvrstno sta pela tudi solista, goriškimi Slovincem že znana izvrstna pevka, g.žna Mira Dev in pa g. Betetto. G.žni Dev izročil je bil krasen šopek cvetic, gospodu pevovodju Hubadu pa lorvorjev venec s primernim napisom. Pevce so obsipali iz lož ter z galerije isto tako s cvetjem. Spremljal je nekatere pevske zbere celi orkester vojaške godbe pešpolka št. 97, prav izbornu, četudi sta imela pevski zbor in orkester jedno samo skupno vajo. Da je orkester tako častno izvršil svojo nalogo, gre v prvi vrsti čast kapelniku g. Teplemu. Naravnost pretresljiv trenutek je bil, ko so po dokončanem sporedu začeli na galeriji peti slovansko himno „Hej Slovani“ in se jim je v petju pridružilo tudi vse zbrano občinstvo ter pevci na odru tako, da je ta himna donela hkratu iz kakih 1400 grl. Ljubljanski gostje vrnili so se v Ljubljano v nedeljo zvečer ob 9. uri. Pred odhodom zbralo se je na železniškem peronu kakih 2000 tržaških Slovanov, da se tam poslove od milih jim kranjskih bratov. Pevci iz okolice ter iz mesta zapeli so, predno se je začel pomikati vlak, še jedenkrat „Hej Slovani“ in potem pa „Jadransko morje“, nakar se je v imenu tržaških Slovanov zopet v kratkem govoru poslovil od ljubljanskih gostov g. dr. Gustav Gregorin, zahvalivši se „Glasbeni Matici“ za izvanredni umetniški užitek, katerega je pripravila teh par dni tržaškimi Slovanom. G. prof. Stritof pa se je zahvalil Tržčanom za prisrčen vsprejem, a oba dva govornika končala sta svoj govor z besedo „na svidenje“, kateri so sledili gromoviti živjo-klici od strani zbranega občinstva, ki so postali najviharnejši, ko se je začel vlak pomikati. —

Tat v zaboju. — Zvitost in premetenost tržaških tatov se je pokazala zopet enkrat v prav svetli luči. V kleparsko delavnico Ferdinanda Zorna v Via Chacciera je prišel nekega dne neki človek, ki je rekel, da ga je poslal inženir Braidotti, da poizve, koliko bi stalo, če bi obil neki zaboju Zorn s cinkovo pločevino. Zorn je naznanil ceno 100 K. Neznanec je odšel. Okoli polu 6. ure zvečer je prišel zopet in naznanil, da je gospod zadovoljen s ceno in da bo zaboju kmalu tu. Čez nekaj časa se je vrnil z vozičkom, na katerem je bil nov lesen zaboju, 1 in pol m dolg, 130 visok in 80 cm širok. Ker je bila ura že šest, so zaprli kakor navadno delavnico. V soboto zjutraj ob polu 4. uri je pa službujoči stražnik zapazil, da je okno Zornove delavnice odprto. Ko so Zorna o tem obvestili in odprli delavnico, se je pokazalo, da je imel zaboju dva dela, katerih spodnji je bil 70 cm širok in v katerem je bil skrit človek, ki je imel nalogo izprazniti blagajno. Načrt se je pa presnelo slabo obnesel, ker v blagajni ni bilo več nego 160 K. Tat je svojo nevoljo pokazal s tem, da je zapisal na neki listek, da bi si bil prihranil toliko dela, če bi bil vedel, da je tako beraška blagajna. O premetenih tatovih ni nobenega sledu.

Z učiteljišča v Kopru. — Začasno umirovljenemu glavnemu učitelju, Antonu Mimira, je podeljeno mesto glavnega učitelja na učilišču v Kopru.

Senzacionalno aretovanje v Pulju? — Tržaškemu listu „Sole“ poročajo iz Pulja, da se je pred nekoliko dnevi notri sredi noči ena italijanskih torpedovk približala utrdbi Barbarigo Eden oficirjev da je drzno stopil na kopno, ali zapazila ga je straža in ga aretovala na mestu. Pri njem da so našli raznih načrtov, topografskih kart, posnetkov obrežij in narisov o trdnjavi puljski. Ta ogleduh je bil kapitan italijanske vojne mornarice. Odvedli da so ga v zapore s močno eskorto. Obласти da so hotele zakrivati ta dogodek.

Nove utrdbе v Pulju. — Izkušnje v boju pri Port Arturju hoče uporabiti vojaška uprava pri utrjevanju Pulja. Mornariška uprava hoče zavarovati v pristanišču usidrane vojne ladije tako, da ne bo mogoče zapreti vojnim ladjam izhoda iz pristanišča. Zato so potrebne večje zgradbe, da bo vojno brodovje v popolni varnosti v vojnem pristanišču. Obenem so pa tudi potrebne utrdbе ob vhodu v pristanišče, da bo sovražniku onemogočeno zapreti vhod z branderji. Pred 800 metrov širokim vhom v vojno pristanišče leže Brionski otoki. Na zahodu jih loči od celine pristaniški basin, na severovzhodu pa Fazanski prekop, ki je puljsko vnanje pristanišče in ga varujejo mnogobrojne dobro oborožene utrdbе. Da bo pa vhod v vojno pristanišče v slučaju vojske popolnoma zavarovan, bodo zožili Fazanski prekop na 400 metrov. V ta namen bodo zgradili dva nasipa. Prvi nasip bo zgrajen od utrdbе Marije Lujize proti sredi prekopa in drugi od otoka Vel. Brionija mimo Peredskih utrdb proti sredi prekopa. Med obema nasipoma bo prostora le 400 metrov in mogočne utrdbе bodo zabranile vsak sovražnikov poizkus, zapreti vhod v puljsko vojno pristanišče. Nasipa bosta široka 60 metrov in ob pričetku in na koncu 20 metrov. Zvezati ju nameravajo z mostom na vrtilo. Poleg teh zgradb pa nameravajo prekopati zemsko ožino pri takozvanih Maksovih lopah, da bo še en izhod iz vojnega pristanišča. Drugi prekop bo zadostno zavarovan po utrdbah Stoja in Bourguignon. Po dovršenih zgradbah bo imelo vojno brodovje v Pulju na razpolago tri izhode in ne bo mogoče brodovja tako zamašiti v pristanišču, kakor je bilo rusko v Port Arturju.

V mornarščeno akademijo v Reki sprejetih bo početkom šolskega leta — 16. septembra 1905 — krog 35 gojencev. — Vstop je določen izključno le v prvi letnik. — Pogoji za vsprejem so: avstrijsko državljanstvo, fizična sposobnost, polvoljna nravnost, končano 14. in neprekoračeno 16. leto ter dovršena spodnja gimnazija ali realka. — Sprejemni izpit obsega: nemški jezik, matematiko, zemljepis in zgodovino ter naravoslovje po učnem načrtu imenovanih srednjih šol. — Izpiti se pričenejo 10. septembra. — Prošnje, katerim je priložiti: 1. rojstni (krstni) list, 2. domovnico, 3. vojaško zdravniško izpričevalo, 4. izpričevalo o cepljenji koz in 5. vsa šolska izpričevala srednje šole. — vlagajo se najkasneje do 31. julija (za prosta mesta do 30. junija) — pri bližnji vojaški oblasti, kjer prosilec biva.

Vojaške vesti. — Poveljnik 3. voja, fcm. vitez Succovaty, se že štiri dni mudi na Koroškem, kjer z vso natančnostjo in strogostjo nadzoruje tamno vojaške posadke.

Škandalozne razmere na koroških sodiščih. — Dne 13. oktobra 1904 se je vršila na okrajnem sodišču v Celovcu neka obravnava proti nekemu Slovincu Mihi B. zaradi 400 K, katere je nekdo od njega zahteval. Ker ni hotel Miha B. nemški govoriti, ga je sodnik obsodil na plačilo omenjene svote, ne da bi hotel v ozir jemati na njegov slovenski zagovor. To bi se zdelo vsakemu neverjetno in celo nemogoče. Ali da je temu res tako, dokazuje doslovni prevod dotične razsodbe in njenih razlogov, ki se tako glase:

Toženec je sicer na razpravo prišel, vendar pa vkljub opetovanemu pozivu od strani sodnika ni razpravljal (?), temveč se je branil, na tožbo odgovarjati v njemu dobro poznatem nemškem jeziku ter je vkljub opozoritvi na posledice takega upiranja vstrajal na tem, da se poslužuje le njemu znanega slovenskega jezika. Vsled tega je bilo v zmislu §§ 133. odst. 2, 396. in 442. c. pr. r. pravni spor se nanašajočim navedbam tožnika verjeti, ki po pred ležečih dokazih niso ovržene. Ker je vsled tega tožbeni zahtevek opravičen, je bilo po predlogu tožnika spoznati:

Ako ni to najgrše zakonolomstvo, kaj bi se smelo tako omenovati. Torej zaradi tega, ker ni hotel Slovenec nemški govoriti, je izgubil pravdo, in sicer brez vsakega nadaljnega raziskovanja, kdo ima prav, on ali pa njegov tožitelj. Seveda, ta zadeva še ni pri koncu, ker je toženec rekuriral proti takemu nasilstvu na višje deželno sodišče.

Influenca je jako slabo vplivala na tabačno režijo. Posebno na Dunaju se je prodalo mnogo manj tobaka.

Ceneni krompir. — Vedno je čitati, kako se draži krompir. To je pač živež, ki ga vidiš na mizi siromaka in bogatina. A sedaj so prišli časi, ko more revež jesti krompir le ob nedeljah in praznikih. Ko bi naša vlada tako skrbela ko Ogerska, bi revežem ne bilo treba stradati krompirja. V Pešto pride po odredbi poljedelskega ministrstva vsak dan po tri vagona krompirja. Tu ga prodajajo na drobno in debelo po 3 do 4 krajcarje kilogram. Po vladinem naročilu bo došlo še 60 vagonov.

Linčanje na Ogerskem. — V vasi Dumacek pri Pečuhu je malo slaboumni posestnik St. Nemeth zažgal svojo hišo, vsled česar so zgorele tudi nekatere sosednje hiše. Razjarjeni so požigalca s palicami ubili, mu iztaknili oči ter ga presuvali z gnojnimi vilami.

Demonstracija čeških rekrutov. — V Brno so se pripeljali k naboru mladeniči iz občine Babič na treh vozovih, ki so bili prirejeni kakor mrtvaški vozovi. Oviti so bili namreč s črnim suknom in venci, a ž njih so plapolale črne zastave. Na velikih črnih deskah so imeli vozovi sledeče napise: „Gremo, ker moramo iti! Kdor bo potrjen, postane suženj! Naše življenje hočejo imeti; našo dušo in jezik ubijajo! Armada je grob naše mladine, ječa naše svobode!“ Orožniki so napise konfiskovali.

Skrivnostna bolezen se je pojavila v Filadelfiji. Zdravnik Craig je zdravil nekega bolnika, katerega niso hoteli vsprejeti v bolnišnico. Bolnik je umrl, a dva dni potem je v strašnih mukah izdihnil tudi zdravnik Craig. Šest zdravnikov, ki so Craigu pomagali, je obolelo od tiste bolezni, ter se nahajajo sedaj v smrtni nevarnosti. Zaprli so se v posebno stanovanje ter ne občejuje z nikomur; z drugimi zdravniki se posvetujejo le po telefonu.

Kubelik pri papežu. — Iz Rima poročajo, da sta bila znani češki virtuoz na gosli Jan Kubelik in njegova soproga vsprejeta od papeža v privatni avdienci.

Jules Verne. — Znani pisatelj Jules Verne je dne 24. t. m. v Amiensu umrl.

Ropar guverner. — Iz Tangerja poročajo, da je sultan roparja Raisuli imenoval za guvernerja za okraj Fes. Tako je ropar dosegel, kar je želel.

Beda na Španskem. — Iz Madrida poročajo, da je v Andalusiji nastala velika beda vsled trajajoče suše. Ma mnogih krajih so setve že popolnoma uničene, na drugih krajih je v nevarnosti. Na polju ni možno delati, ker je zemlja trda kakor kamen. Na tisoče delavcev je brez dela ter se nahaja v največji bedi. Na mnogih krajih je prišlo do izgredov.

Pospeševanje zdravja z vedno splošnejšo uporabo Kathreiner Kneippove sladne kave pri naši vsakdanji kavini pijači se sme imenovati ena najvažnejših pridobitev zadnjih petnajst let na polju hranil in poživil. Kakor alkohol, vpliva

tudi zrnata kava s strupeno tvarino (kofein), ki jo ima v sebi, jako kvarno na delovanje srca, kar utegne imeti hude posledice. Kathreinerjeva Kneippova sladna kava ublažuje, da celo kot primes zrnati kavi uničuje te kvarne učinke skoro popolnoma, vendar se uveljavljajo nje dobre lastnosti docela šele t. j. kadar se pije čista, t. j. brez dodane zrnate kave. Izkušnja, da vsi, ki so se navadili Kathreinerjeve Kneippove sladne kave, ne morejo več opustiti te pijače, priča najbolj, kako izredno jim tekne. Zato ni dandanes v nobenem skrbno urejenem gospodarstvu pogrešati znanih zavojev s sliko župnika Kneippa ki edini imajo v sebi pristno Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo. Samo odklanjajte pri nakupovanju morebiti odprto odtehtane oprazne izdelke in pazite na to, da tudi resnično dobite izvirne zavoje z imenom „Kathreiner“.

Loterijske številke.

24. marca.

Dunaj	69	90	61	28	27
Gradec	83	1	79	47	42

Rojaki!
kupujte narodni kolek!

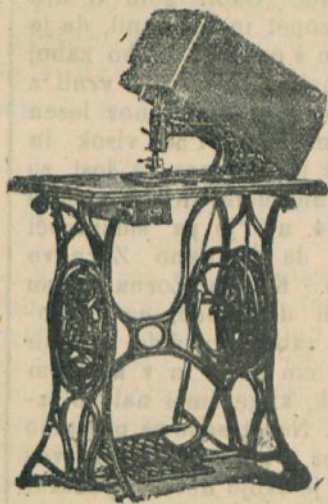

Vyrstni okus kave doživite s prinosom
Vydrove žitne kave
POSKUSITE! Varnost dragoceno.
Polna 5 kg. posilja 4 K. 00 h. krova.
„DOMACI PRIJATELJ“
Vydrove žitne kave. Praga-VIII.

Dr. L. Färber,
štabi zdravnik v Gorici, zapisoval je vselej z najboljšim uspehom osebam, katere so že dlje časa boleale na živcih
železnato vino
G. PICCOLI-ja, dvornega založnika Nj. Svet. papeža in lekarja, Ljubljana Pollitrska steklenica 2 K in se vnanja naročila izvršujejo obratno.

Fani Drašček,
zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne oboroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti. Pri poroča se slav. občinstvu.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicu
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Čudovitost!
325 kosov za 2 gl. 10 kr.
Krasna ura z lepo verižico, točna, z 2-letnim jamstvom; izborna Laterna Magica s 25 krasnimi slikami, zelo zabavna; 1 elegantna zaponka najnovejši facon. 1 lepa kravata igla s simili-brilantom, 1 prekrasni koljer iz orientalskih biserov, najmodernejši nakit za dame s pat. zaklepom, 1 krasna usnjata denarnica, 1 eleganten ustnik za smodke z jantertjem, 1 garnitura najfinejših Döble zlatih gumbov s pat. zaklepom za srajce in zapetnike, 1 žepni nož iz niklja, krasno toaletno ogledalo, belg. steklo v zaklopnici, 20 reči za pisalne potreščine in 200 kosov raznih reči za domačo rabo. 325 kosov z uro, katera je sama toliko vredna, se dobi proti poštnemu povzetju za 2 gl. 10 kr. od zaloge S. Kohane, Krakovo št. 16. Za nepristoženo se denar vrne. Veliko pohvalnih pisem.

Samo enkrat poskusi
naj vsakdo kupiti svoje potrebščine pri tvrdki
J. Zornik, Gorica, Gosposka ulica 7,
in nikdar več ne bode iskal drugod boljšega, lepšega in kakovosti primerno cenega blaga, kakor se tu dobi.
Došle so uže zadnje novosti modnega blaga za
jesensko in zimsko sezono v nedosegljivi izberi
kakor: krasni okraski za obleke najnovejše mode, čipke, ovratniki iz čipk, bordure, svile, pasovi itd. Raznovrstno belo in Jaeger-perilo, rokavice usnjate in cvrnat, nogavice, krasne ovratnice, hlačniki, žepne rute, solčniki, dežniki, moderci, predpasniki, domači čevlji itd. Zaloga je preskrbljena z vsemi potrebščinami za g. šivilje in krojače, kakor, igle, cvirn, svile, fodre, gube, trakove itd. Raznovrstno blago za vezenje itd.

Ferratin in Ferratose (tekoci Ferratin) najboljši krepiči pri malokrvnosti in bledici, od zdravnikov najpogosteje priporočeno. Ferratin je v zvezi z beljakom, sestavljen iz leznat hranilni preparat. **Povečanje tek in sboljšanje prebavo.** Nenevadni vspehi. Dobi se v lekarnah **C. F. Boehringer und Söhne Mannheim - Waldhof.**

Anton Ivanov Pečenko, Gorica
Velika zaloga pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih prisnanih vinogradov. Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije vsodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.
Zaloga piva Auerjevih dedičev v Ljubljani, in plenskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Meščanske pivovarne“. **Zaloga ledu,** katerega se odaja le na debelo od 100 kg. naprej.
Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

„Centralna posojilnica“
registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. št. 9.
Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje:
na menico po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo pa po 5%
z 1/8% upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge ostane nespremenjena.

Prosiva zahtevati listke!
Največja trgovina z železjem
Konjedic & Zajec
Gorica, pred nadškofijo št. 5 in podružnica v hiši „Monta“.
Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nositelje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja dob rezprimerno nizkih cenah.
Edina zaloga stavbenih nositeljev v Gorici.
Pocinkana žica za vinograde po jako snižanih cenah!
Pozor!
Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške hlagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.
Prosiva zahtevati listke!

Za pomladni in letni čas
so došle krasne novosti - -
- - - raznovrstnega blaga.

Uzorci najnoveje izbere se pošiljajo na zahtevo brezplačno in franko. Postrežba strogo poštena. - Cene stalne.

„Krojaška zadruga“
v Gorici, v Gosposki ulici.